

Multi-site toetsing nog steeds mogelijk

Op dit moment komen er zowel van zorgorganisaties als van belangrijke stakeholders in de zorg veel vragen binnen over multi-site toetsing. Wat is er veranderd en is het überhaupt nog mogelijk?

Wat is multi-site toetsing?

Bij systeemcertificatie op basis van HKZ-normen wordt het kwaliteitsmanagementsysteem van een zorg- of welzijnsorganisatie door een externe partij (certificerende instelling) beoordeeld. Soms bestaat zo'n zorg- of welzijnsorganisatie uit meerdere vestigingen. Onder bepaalde voorwaarden is het dan mogelijk om de beoordeling te laten plaatsvinden door middel van een steekproef uit die vestigingen. In de dagelijkse praktijk wordt dit multi-site toetsing¹ genoemd.

Waarom wordt multi-site toetsing toegepast?

Multi-site certificering wordt toegepast om een audit efficiënter te laten verlopen. Bij organisaties, die een duidelijke centrale aansturing kennen en werken met één kwaliteitsmanagementsysteem, is het niet altijd nodig om elke vestiging te beoordelen om toch een gefundeerd oordeel te kunnen hebben over de organisatie. Dit efficiency-voordeel leidt ook tot lagere kosten voor de te certificeren organisatie.

Mag multi-site toetsing altijd toegepast worden?

Er gelden regels voor het toepassen van multi-site toetsing. De regels voor het toepassen van deze manier van beoordeling zijn vastgelegd door het International Accreditation Forum in Mandatory Document 1, kortweg IAF MD1. Eind januari 2018 is een nieuwe versie verschenen en is in dit document een aantal wijzigingen doorgevoerd. De Raad voor Accreditatie heeft dit document ook met onmiddellijke ingang toegepast bij haar toezicht op certificerende instellingen, die systeemcertificatie onder accreditatie toepassen.

Wat is er veranderd?

Ten aanzien van het nemen van een steekproef is er een belangrijke wijziging, die gaat over het mogelijk misbruiken van deze vorm van toetsing. In de reikwijdte van IAF MD1 staat een passage die er op neerkomt dat het verboden is om multi-site toetsing toe te passen bij een 'kunstmatige' multi-site organisatie. Dat is een organisatie die uitsluitend opgericht is om multi-site toetsing mogelijk te maken door zelfstandige organisaties te beschouwen als vestigingen van die kunstmatige organisatie.

Wat is er **niet** veranderd?

De meeste regels, die golden bij het nemen van een steekproef, gelden ook in de nieuwe versie van IAF MD1:

- Alle vestigingen moeten werken met één (kwaliteits)managementsysteem (in de oude versie stond 'gezamenlijk' managementsysteem). Dit (kwaliteits)managementsysteem moet onderwerp zijn van de centrale managementbeoordeling. Het onderhoud van het kwaliteitsmanagementsysteem mag niet uitbesteed worden.
- De steekproef mag alleen worden getrokken uit vestigingen waar dezelfde activiteit plaats vindt. Dat betekent bijvoorbeeld dat als binnen één organisatie er vier vestigingen zijn waar jeugdzorg plaatsvindt en zes andere vestigingen waar gehandicaptenzorg plaatsvindt, één

¹ Eigenlijk klopt deze term niet. Ook een organisatie met meer vestigingen die één managementsysteem hanteert, maar waarbij geen steekproef uit de vestigingen getrokken wordt, geldt als een multi-site organisatie.

steekproef getrokken moet worden uit de vier vestigingen en één steekproef uit de zes vestigingen.

- Bij elke audit moet ook de vestiging beoordeeld worden van waaruit het managementsysteem wordt onderhouden (vaak de centrale vestiging).
- Elke vestiging moet onderwerp zijn van het interne auditprogramma van de organisatie.
- Vestigingen waar tekortkomingen zijn vastgesteld, en die deel uit maken van de vestigingen waaruit de steekproef wordt getrokken, mogen daar niet weer uitgehaald worden om het resultaat van de beoordeling te beïnvloeden.
- Maatregelen die nodig zijn om tekortkomingen op te lossen bij vestigingen moeten centraal opgelegd kunnen worden.
- Tekortkomingen die ten aanzien van het (kwaliteits)managementsysteem worden geconstateerd, kunnen consequenties hebben voor de hele organisatie tot en met het schorsen of intrekken van het certificaat van de organisatie.

Is multi-site toetsing mogelijk?

Multi-site toetsing, dat wil zeggen, toetsing door middel van het nemen van een steekproef is mogelijk indien daarbij alle bovenstaande regels gehanteerd worden. Het juist toepassen van die regels is de verantwoordelijkheid van de certificerende instelling. U vindt de regels terug in IAF MD 1 op de website www.iaf.nu.